

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 21/94

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne na neverejnom zasadnutí 2. februára 1995 vo veci navrhovateľky [REDACTED], bytom [REDACTED], zastúpenej komerčným právnikom JUDr. Jánom Kizivatom, námestie Osloboditeľov 77, Michalovce o sťažnosti pre nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obce Tašul'a konaných v dňoch 18. a 19. novembra 1994 takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] sa *z a m i e t a*.

O d ô v o d n e n i e

Návrh [REDACTED], bytom [REDACTED], na začatie konania o volebnej sťažnosti pre nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy tejto obce uskutočnených v dňoch 18. a 19. novembra 1994 (ďalej len „volebná sťažnosť“) bol 20. decembra 1994 prijatý plénom Ústavného súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Dôvodom nezákonnosti volieb je, podľa tvrdenia sťažovateľky, porušenie niekoľkých ustanovení zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“), čo malo za následok neobjektívny výsledok

volieb. Preto žiada, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlásil voľby do orgánov samosprávy obce Tašul'a pre ich nezákonnosť, v súlade s ustanovením § 63 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, za neplatné.

Tvrdené porušenie zákona sa týka ustanovenia § 11 ods. 4 a 5 zákona o voľbách, ku ktorému podľa navrhovateľky došlo tým, že [REDAKOVANÉ], ako člen Miestnej volebnej komisie v Tašuli, pracoval v tejto komisii bez toho, aby zložil sľub člena volebnej komisie. Ďalším namietaným porušením je porušenie ustanovenia § 31 ods. 6 zákona o voľbách v dôsledku vydania zákazu predsedníčky miestnej volebnej komisie vyslať členov volebnej komisie s prenosnou volebnou schránkou k dvom voličkám, ktoré chceli hlasovať mimo volebnej miestnosti.

Sťažovateľka konštatuje, že týmto konaním bolo obmedzené právo voliča voliť. Za porušenie citovaného ustanovenia považuje sťažovateľka tiež vyslanie dvoch členov volebnej komisie s prenosnou volebnou schránkou aj za takými voličmi, ktorí o to nepožiadali a nechceli využiť právo voliť, ako aj za takými, ktorí majú trvalý pobyt v obci, ale tam nebývajú. Ako neprípustnú volebnú agitáciu označuje sťažovateľka skutočnosť, že vo volebnej miestnosti mali dvaja voliči, z ktorých jeden je negramotný, vzor, podľa ktorého, ako údajne prehlásili, mali upraviť hlasovacie lístky.

K dôvodom, pre ktoré sťažovateľka napáda voľby, označila dôkazy. Navrhuje, aby materiály z úschovy obce týkajúce sa volieb, vyžiadal Ústavný súd Slovenskej republiky.

Podľa ustanovenia § 61 zákona č. 38/1993 Z. z. Ústavný súd Slovenskej republiky upovedomil o volebnej sťažnosti orgány samosprávy obce Tašul'a a určil im lehotu na vyjadrenie k volebnej sťažnosti. Súčasne, v súlade s ustanovením § 62 citovaného zákona, si vyžiadal všetky doklady a správy týkajúce sa volieb do orgánov samosprávy tejto obce.

Ústavný súd Slovenskej republiky ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti pri rozhodovaní o zákonnosti volieb v osobitnom konaní vo volebných veciach, v súlade s článkom 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky preskúmava dodržiavanie tých ustanovení zákona o voľbách, ktoré upravujú výkon ústavného aktívneho a pasívneho volebného práva občana; posudzuje tiež či jeho výkladom a používaním nebola porušená slobodná súťaž politických síl, ktorej ochranu garantuje Ústava Slovenskej republiky.

Nezákonnosť volieb musí byť v konaní preukázateľne dokázaná a musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práva, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov.

V tomto zmysle pri preskúmvaní námietok nezákonnosti volebnej sťažnosti v rámci prípravy na rozhodnutie vo veci samej považoval Ústavný súd Slovenskej republiky za nevyhnuté zistiť, či sťažovateľkine tvrdenie, že predsedníčka MVK vydala zákaz vyslať členov okrskovej volebnej komisie s prenosnou volebnou schránkou za voličkami, ktoré z vážnych dôvodov požiadali o možnosť voliť mimo volebnej miestnosti, sa uskutočnil, a či takýmto konaním nebolo voličkám zamedzené, resp. znemožnené právo voliť.

Súd bol pripravený s ohľadom na to, že išlo o voličky, jednu 79 ročnú a druhú 80 ročnú, vykonať dôkaz svedeckým výsluchom priamo v obci. Takýto dôkaz však nebolo potrebné vykonať, keďže z predloženého zoznamu voličov je evidentné, že [REDACTED], pod poradovým číslom 24 a [REDACTED], pod poradovým číslom 163, boli odvoliť v prvý deň volieb.

Aj k ďalším namietaným porušeniam zákona o voľbách vykonal Ústavný súd Slovenskej republiky dokazovanie predloženými volebnými dokladmi a správami, týkajúcimi sa volieb do orgánov samosprávy obce Tašuľa a vyjadrením zástupcu orgánov tejto obce a na ich základe zistil nasledovné:

Člen Miestnej volebnej komisie v obci Tašuľa [REDACTED], bytom [REDACTED], podľa predloženého úradného tlačiva „Sľub“ zo dňa 23. 10. 1994 jednoznačne vyplýva, že [REDACTED] sľub člena volebnej komisie zložil. Zloženie sľubu je zrejmé aj zo zápisnice zo zasadnutia miestnej volebnej komisie dňa 29. 10. 1994, kde je dopísané, že menovaný sľub zložil 23. 10. 1994 za prítomnosti zapisovateľky a predsedníčky miestnej volebnej komisie. Uvedené úradné tlačivo a zápis sú aj nimi vlastnoručne podpísané.

Podľa stanoviska obecného zastupiteľstva na základe rozhodnutia okrskovej volebnej komisie boli vyslaní jej dvaja členovia s prenosnou volebnou schránkou do rodinného domu k voličom [REDACTED] a [REDACTED], ktorí však nevyužili svoje právo voliť. Túto skutočnosť potvrdzuje aj zoznam voličov do orgánov miestnej samosprávy v obci, kde ich účasť na voľbách, pod ich poradovým číslom 165 a 166, nie je vyznačená.

Skutočnosť o vyslaní členov okrskovej volebnej komisie s prenosnou volebnou schránkou k voličom, ktorí nebývajú v obci Tašuľa, ale sú tam prihlásení na trvalý pobyt, sa nepopiera. Vysvetlenie vyplýva zo stanoviska orgánov samosprávy obce Tašuľa. V jednom prípade išlo o voličku [REDACTED], trvale bytom [REDACTED], ktorá bola hospitalizovaná v nemocnici v Michalovciach; v druhom prípade volička [REDACTED], v čase konania volieb, bola iba týždeň po pôrode a v Michalovciach bola pri nej jej stará matka [REDACTED]. Obidve požiadali, že chcú voliť. Vyslanie členov okrskovej volebnej komisie sa stalo so súhlasom predsedníčky miestnej volebnej komisie a na pokyn podpredsedníčky okrskovej volebnej komisie.

Vo svojom stanovisku orgány obce napokon popierajú porušenie ustanovenia § 30 ods. 4 zákona o voľbách, ku ktorému malo dôjsť tým, že [REDACTED] ukazovala, akým spôsobom majú voliči voliť kandidátov. Využitie pomocného vzoru považujú za osobnú záležitosť voliča. V tejto súvislosti orgány obce tiež uvádzajú, že sťažovateľka Anna Molnárová, v tom čase ako starostka obce, sa snažila spolu s členmi komisie [REDACTED]

██████████ a ██████████ potom, čo časť komisie odišla s výsledkami volieb do Michaloviec, ešte otvoriť urnu, ale ostatní členovia jej v tom zabránili.

V konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 31 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. o vykonávaní dôkazov primerane platia ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle § 120 v spojitosti s § 129 OSP po porovnaní obsahu volebnej sťažnosti a návrhu na rozhodnutie so skutkovým stavom, ktorý bol zistený vykonaním listinnými dôkazmi a po vyhodnotení výsledkov dokazovania Ústavný súd Slovenskej republiky je toho názoru, že volebná sťažnosť ██████████ nie je opodstatnená z týchto dôvodov:

Sťažnosťou namietaná nezákonnosť volieb v dôsledku porušenia ustanovenia § 11 ods. 4 a 5 zákona o voľbách nebola zistená. Vykonaným dokazovaním bolo náležite preukázané, že člen Miestnej volebnej komisie v Tašuli, ktorého oprávnenie vykonávať funkciu člena tejto komisie bolo namietané pre nezloženie zákonom predpísaného sľubu v zmysle 11 ods. 5 citovaného zákona, tento sľub zložil.

Ďalším namietaným porušením uvedeným vo volebnej sťažnosti je porušenie ustanovenia § 31 ods. 6 volebného zákona v súvislosti s oprávneným alebo neoprávneným vyslaním členov okrskovej volebnej komisie s prenosnou volebnou schránkou predsedníčkou Miestnej volebnej komisie v Tašuli k voličom, ktorí požiadali, aby mohli hlasovať mimo volebnej miestnosti, alebo ktorí o to nepožiadali a nechceli využiť právo voliť. Vychádzajúc z výsledkov dokazovania ani v uvedenom smere neboli zistené žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukázali nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obce Tašul'a. Tiež nebolo preukázané, že by zanedbaním alebo opomenutím, ako aj porušením organizačných a poriadkových povinností miestnej a okrskovej volebnej komisie bolo niektorým voličom obmedzované volebné právo alebo zabránené vykonať volebný akt. Posudzujúc vec z hľadiska sťažovateľkou navrhnutého rozhodnutia, aby Ústavný súd SR vyhlásil voľby za neplatné v súlade s ustanovením § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 38/1993 Z. z., aj k týmto námietkam volebnej sťažnosti možno konštatovať, že rozhodovanie a

činnosť miestnej volebnej komisie a okrskovej volebnej komisie vo veci vyslania jej členov s prenosnou volebnou schránkou a obálkou k voličom, ktorí neprejavili záujem voliť, nemá za následok nezákonnosť a tým neobjektívny výsledok volieb v obci.

Obdobný záver možno prijať aj ohľadne sťažovateľkou namietanej nezákonnosti volieb v dôsledku porušenia ustanovenia § 30 ods. 4 zákona o voľbách. Z okolnosti, že keď v dňoch 18. a 19. novembra 1994 sa dostavil do volebnej miestnosti volič, ktorý ukázal vzor lístka, na základe ktorého mal vykonať úpravu hlasovacieho lístka, nemožno právne usudzovať na to, že tým niekto zabezpečoval volebnú agitáciu. Zmysel citovaného ustanovenia zákona o voľbách je nepochybne iný, ako mu v tejto súvislosti prikladá sťažovateľka.

Sťažovateľka ako kandidátka na funkciu starostky obce Tašúľa nenamieta počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na funkciu starostu obce podľa poradia na hlasovacom lístku. Jej volebná sťažnosť nesmeruje ani proti zvoleniu iného kandidáta na post starostu obce Tašúľa. Namieta iba nezákonnosť vykonania volieb z dôvodu, že podľa jej názoru porušením niektorých konkrétne uvedených ustanovení volebného zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí, došlo k zámernému a vedomému pokusu ovplyvniť výsledok volieb. Dôkazy však nepreukazujú, že by vôbec došlo k ovplyvneniu výsledkov volieb do orgánov samosprávy obce Tašúľa, alebo k porušeniu zákonnosti, ktorá by odôvodňovala vyhlásenie neplatnosti volieb, pretože bolo porušené ústavné volebné právo občanov, ktorého výkon upravuje zákon o voľbách.

Z uvedených dôvodov Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť [REDAKOVANÉ] podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d) zákona č. 38/1993 Z. z. **z a m i e t o l.**

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 1995